LIKKUTEI TORAH · SHIR HASHIRIM · MAAMAR 15

יונתי בחגוי הסלע
בסתר המדרגה

My dove, in the clefts of the rock, in the hidden place of the step: show me your appearance

◇

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA
likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/15/

1 יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה. הראיני את מראיך וגו'. הנה פסוק זה נאמר על זמן שאין בהמ"ק [בית המקדש] קיים שכנס"י [שכנסת ישראל] היא בגלות אזי היא בסתר המדרגה

"My dove, in the clefts of the rock, in the hidden place of the step (madregah): show me your appearance, etc." Now, this verse was said of the time when the Holy Temple is not standing: when the Congregation of Israel is in exile, she is then "in the hidden place of the step."

(כן הוא ברבות בשיר השירים בשם ר' [רבי] יוסי הגלילי וע' עוד מענין יונתי ברבות בסדר לך לך פמ"ה בשלח פכ"א) ועל זמן יציאת מצרים נאמר כי הנה הסתיו עבר הגשם חלף וגו'.

(So it is in the Midrash Rabbah on Shir HaShirim, in the name of Rabbi Yose HaGelili; and see further on the subject of "My dove" in the Midrash Rabbah on the portion of Lech Lecha, chapter 45, [and on] Beshalach, chapter 21.) And of the time of the Exodus from Egypt it was said, "For behold, the winter is past, the rain has gone by, etc."

התאנה חנטה פגיה וגו' קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך כמ"ש ברבות שיר השירים הובא בפירש"י [בפירש רש"י].

"The fig tree has formed its green figs, etc.; arise for yourself (kumi lach), my beloved (ra'ayasi), my fair one (yafasi), and go for yourself," as is written in the Midrash Rabbah on Shir HaShirim, cited in Rashi's commentary.

2 וביאור הענין זה הוא כי הנה ענין רעיתי יפתי הוא ע"י התורה והמצות

The explanation of this matter is as follows. The matter of "my beloved" (ra'ayasi), "my fair one" (yafasi), is through the Torah and the mitzvos.

שהתורה כמו שהיא לחם ומזון לנפש. כך ע"י התורה מפרנסין ישראל לאביהם שבשמים ועי"ז נקרא כנסת ישראל רעיתי ומהמצות נעשים לבושים לנפש בג"ע [בגן עדן] וככה על ידן נקרא כנסת ישראל יפתי שעושה לבוש מלכות למלך מלכי המלכים הקב"ה.

For just as the Torah is bread and food for the soul, so through the Torah Israel provide sustenance for their Father in Heaven, and through this the Congregation of Israel is called "my beloved" (ra'ayasi) [also read as "my provider"]. And from the mitzvos, garments are made for the soul in Gan Eden; and likewise, through them the Congregation of Israel is called "my fair one" (yafasi), for she makes a royal garment for the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He.

3 ולהבין זה היטב הנה נודע שלא כל הנשמה כולה בכללה היא מלובשת בגוף האדם למטה

To understand this well: it is known that not the whole soul, all of it in its entirety, is enclothed in the human body below;

שהרי מלאך בשליש עולם עומד והנשמה היא יותר עליונה. ואיך תוכל להתלבש בגוף האדם למטה שהוא קטן מהכיל.

for "an angel stands in a third of the world," and the soul is higher still. How, then, could it be enclothed in the human body below, which is too small to contain [it]?

אלא קצת הארה מן הנשמה היא המתלבשת בגוף וכל הנשמה כולה היא למעלה בבחינת מקיף ונקרא מזל בלשון רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שאמרו אע"ג [אף על גב] דאיהו לא חזי מזליה חזי

Rather, a little radiance from the soul is what is enclothed in the body, while the whole soul, all of it, is above, in the aspect of encompassing (makif); and it is called mazal [literally, "constellation"] in the language of our Sages, of blessed memory, who said, "Even though he does not see, his mazal sees."

ואין הכוונה על מזל ממש שהרי אין מזל לישראל אלא הכוונה על הנשמה שלמעלה שאינה מלובשת בגוף ונקרא מזל מלשון יזל מים מדליו ונוזלים מן לבנון

And the intent is not mazal in its literal sense, for "Israel has no mazal." Rather, the intent is the soul above, which is not enclothed in the body. And it is called mazal from the expression "Water shall flow (yizal) from his buckets," and "streams flowing (nozlim) from Lebanon,"

שהיא מזלת ומנטפת טפת השפעה והארה מלמעלה להנשמה המלובשת בגוף לקשרה ולחברה בגוף (ועמ"ש בד"ה האזינו השמים ובד"ה ציון במשפט תפדה).

for it lets flow (mazeles) and drips down a drop of influence and radiance from above to the soul that is enclothed in the body, to bind it and join it to the body. (And see what is written in the discourse beginning "Give ear, O heavens," and in the discourse beginning "Zion shall be redeemed with justice.")

וזהו אלהי נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'. דלכאורה איפכא הוי ליה למימר אתה בראתה כו' טהורה היא כו' כי קודם שנבראת לא שייך לקרוא אותה בשם טהורה

And this is [the meaning of] "My G-d, the soul that You placed within me is pure; You created it, etc." For seemingly it should have said the reverse, "You created it, etc.; it is pure, etc.," for before it was created it is not fitting to call it by the name "pure."

אלא דטהורה היא קאי על חלק הנשמה שלמעלה מן הגוף בבחינת מקיף שהיא אינה בבחינת בריאה

Rather, "it is pure" refers to the part of the soul that is above the body, in the aspect of encompassing (makif), which is not at the level of creation;

אלא אתה בראתה ואתה יצרתה כו' השתלשלות המדרגה הן רק כדי להתלבש בגוף כי בריאה הוא יש מאין יש דייקא

whereas "You created it and You formed it, etc." are the chain of descent (hishtalshelus) of the level, which is only in order to be enclothed in the body. For creation is "something from nothing": "something" specifically,

דהיינו להיות בחינת יש והתחלקות שכל ומדות ושאר כחות הנפש (עמ"ש מזה בפ' בשלח בד"ה אז ישיר משה) והיינו כשהיא בהשתלשלות המדרגות להיות מלובשת בגוף.

that is, to be at the level of "something," and of division into intellect and emotive attributes (middos) and the other powers of the soul (see what is written on this in Parshas Beshalach, in the discourse beginning "Then Moshe sang"); and this is when it is in the chain of descent (hishtalshelus) of the levels, so as to be enclothed in the body.

אבל למעלה היא בבחי' אין וכמו עד שלא נברא העולם היה הוא ושמו בלבד הוא לבדו הוא יחיד ומיוחד כו'. כך הנשמה היא בבחינת יחוד למעלה במאצילה ב"ה ושם היא טהורה היא

But above, it is at the level of ayin (nothing), just as before the world was created there was He and His Name alone: He alone, He is singular and unique, etc. So too the soul is at the level of unity above, in its Emanator, blessed be He, and there it is [the level of] "it is pure."

ועמ"ש בפ' משפטים בביאור ע"פ וכעצם השמים לטוהר. לטהירו עילאה כו' ע"ש וגם כאן י"ל [יש לומר] כן בפי' טהורה היא וכמ"ש במ"א.

And see what is written in Parshas Mishpatim, in the explanation of the verse "And like the very essence of the heavens for purity": "to the supernal purity (tehiru ila'ah), etc."; see there. And here too one may explain "it is pure" in the same way, as is written elsewhere.

4 ועל בחינת נשמה זו אמרו בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית ולא פירש הכתוב בהדיא בישראל כי בישראל יש ב' בחינות. ה א' חלק הנשמה המלובשת בגוף האדם.

And of this level of the soul they said, "Bereishis (In the beginning): for the sake of Israel, who are called reishis (first)." And the verse did not state "Israel" explicitly, because in Israel there are two levels. The first is the part of the soul that is enclothed in the human body.

ועל זה אמרו בזהר תלת קשרין מתקשראן ישראל באורייתא ואורייתא בקוב"ה [בקודשא בריך הוא] שישראל הם למטה במדרגה מהתורה

And of this they said in the Zohar, "Three knots are bound together: Israel with the Torah, and the Torah with the Holy One, blessed be He"; for Israel are lower in level than the Torah.

אבל הבחינה הב' היא הנשמה שלמעלה בבחי' מקיף ועל זה אמרו ישראל שנקרא ראשית ישראל עלו במחשבה קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הוא ראשית ומקור התורה

But the second level is the soul above, in the aspect of encompassing (makif). And of this they said, "Israel, who are called reishis (first)"; "Israel arose in thought"; "Israel is holy to Havayah, the first (reishis) of its produce": for Israel is the beginning and the source of the Torah.

כי בכל התורה כולה כתיב דבר אל בני ישראל צו את בני ישראל שכל התורה כולה נבנית ומיוסדת על בחי' ישראל.

For throughout the whole Torah it is written, "Speak to the children of Israel," "Command the children of Israel"; for the whole Torah is built and founded upon the level of Israel.

ונמצא שבחי' ישראל שעלו במחשבה היא המקור והיסוד התורה (וכדאיתא במדרש רבה ר"פ בראשית מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר. דהיינו גם קודם לתורה ע"ש).

It follows that the level of Israel that arose in thought is the source and the foundation of the Torah. (As is found in the Midrash Rabbah at the beginning of Bereishis: "The thought of Israel preceded everything"; that is, it preceded even the Torah. See there.)

וזהו ויקם עדות ביעקב ותורה שם בישראל פירוש ביעקב וישראל שבהם ועל ידם הקים עדות ותורה שם שמהם נמשכה התורה (וע' בזח"ג [בזהר חלק ג] בפ' נשא) (קל"ד א') בפי' הכל תלוי במזל אפילו ס"ת [ספר תורה] בהיכל.

And this is [the meaning of] "He established a testimony in Yaakov and placed a Torah in Israel": that is, in Yaakov and Israel, in them and through them, He established testimony and placed Torah, for from them the Torah was drawn forth. (And see the Zohar, Part III, Parshas Nasso) (folio 134a) on the explanation of "Everything depends on mazal, even a Torah scroll in the Heichal (sanctuary)."

פי' היכל תשבע"פ [תורה שבעל פה] שהיא כלי לתשב"כ [לתורה שבכתב] והכל נמשכים מבחינת מזלא כו' וכבר נתבאר דשרש נש"י [נשמות ישראל] הוא ג"כ מבחינת מזלא ונוזלים מן לבנון כו' וע' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך מזל וערך זכות ובזהר ס"פ אחרי דע"ז ב':

The explanation: the Heichal is the Oral Torah, which is a vessel for the Written Torah, and all are drawn from the level of mazla, etc. And it has already been explained that the root of the souls of Israel is also from the level of mazla, and "flowing (nozlim) from Lebanon," etc. And see the Pardes, in Erchei HaKinuyim, the entry "mazal" and the entry "zechus," and the Zohar at the end of Parshas Acharei, folio 77b.

5 ב אך הנה המשכת התורה מבחינת ישראל שלמעלה למטה לבחינת הנשמה המלובשת בגוף הוא ע"י אתערותא דלתתא בתפלה

2. But the drawing down of the Torah from the level of Israel that is above, downward to the level of the soul that is enclothed in the body, is through an arousal from below, in prayer.

כי תפלה הוא מלשון התחברות שהוא התקשרות והתדבקות הנפש בשרשה ומזל העליון ע"י רעותא דליבא בכל לבבך ובכל נפשך וגו' (ועמ"ש מזה בד"ה האזינו השמים הנ"ל)

For tefillah (prayer) is an expression of joining, which is the binding and cleaving of the soul to its root and to the supernal mazal, through the desire of the heart (re'usa d'liba): "with all your heart and with all your soul, etc." (And see what is written on this in the discourse beginning "Give ear, O heavens," mentioned above.)

כי התפלה היא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה שהיא בחי' עליה ממטה למעלה בתחלה פסוקי דזמרה שהם סיפור שבחו של מקום להלהיב לבו לה' ואח"כ יוצר אור והאופנים ברעש גדול כו' עד שמגיע לק"ש [לקריאת שמע]

For prayer is "a ladder set on the earth, whose top reaches heavenward": it is the level of ascent from below to above. First, Pesukei deZimrah [the verses of praise in the morning prayers], which recount the praise of the Omnipresent, to set one's heart aflame for G-d; and afterwards, "Who forms light," and "the Ofanim [an order of angels], with a great noise, etc.," until he reaches the recital of Shema.

שמע ישראל הוא ישראל העליון דהיינו הנשמה שבבחי' מקיף ושם הוי' אלקינו בחי' ביטול במציאות ממש עד שהוי' אחד בבחינת יחודא עילאה

"Hear, O Israel": this is the supernal Israel, that is, the soul that is in the aspect of encompassing (makif). And there, "Havayah is our G-d" is the level of self-nullification (bittul) of existence itself, until "Havayah is One," at the level of the higher unity (yichuda ila'ah).

כי כל התחלקות והשתלשלות ריבוי המדרגות אינן אלא זיו והארה בעלמא ואפילו גן עדן העליון צדיקים יושבין ונהנין מזיו השכינה כו'

For all the division and the chain of descent (hishtalshelus) of the multitude of levels are nothing but a mere radiance and illumination; and even [in] the higher Gan Eden, "the righteous sit and delight in the radiance of the Shechinah (Divine Presence), etc.,"

ונקרא בשם קבלת פרס מלשון פרוסה חלק מובדל מעצמיות ב"ה משא"כ בבחי' אין לא שייך שום התחלקות רק שם הוא יחוד אמיתי

and it is called by the name kabbalas peras ("receiving a reward"), from the word perusah ("a portion"): a part separated from His essence, blessed be He; whereas at the level of ayin (nothing), no division at all applies, but rather there it is true unity.

ומאחר שישים אל לבו את כל זאת תכלה ותכסוף נפשו אליו לבדו ית' עד שיבא לקיום ואהבת את ה' אלקיך.

And once he takes all this to heart, his soul will pine and long for Him alone, may He be blessed, until he comes to the fulfillment of "And you shall love Havayah your G-d."

פי' ואהבת מלשון אבה שהוא לשון חפץ ורצון וכשבא לגילוי הלב נקרא אהבה בתוספת ה'

That is: ve'ahavta ("and you shall love") is from the word avah, which is an expression of desire and will; and when it comes into revelation in the heart it is called ahavah (love), with the addition of a hei.

וחפץ ורצון זה יהיה שהוי׳ הוא מקור בחינת הנשמה שלמעלה שהיא בחי׳ טהורה היא בחינת אין שהיא מיוחדת במאצילה ב״ה יתי׳ יהיה אלקיך ממש בגילוי בנפש האדם המלובש בגוף בכל לבבך ובכל נפשך למסור נפשו באחד.

And this desire and will shall be that Havayah, who is the source of the level of the soul above, which is the level of "it is pure," the level of ayin, which is united with its Emanator, blessed be He, may He be blessed — shall be "your G-d" in actuality, revealed in the soul of the person that is enclothed in the body, "with all your heart and with all your soul," to give over his soul at [the word] "One."

6 וכמ״ש אליך ה׳ נפשי אשא ואזי ודברת בם כו׳ מלשון ידבר עמים שהוא לשון הנהגה והמשכה שהוא ממשיך התורה למטה

As it is written, "To You, Havayah, I lift up my soul." And then: "And you shall speak of them (vedibarta bam), etc.," from the expression "He subdues, or leads (yadber), peoples," which is an expression of leading and drawing forth: that he draws the Torah downward.

שבהמשכות התורה בבחי׳ זו נקרא עוסק בתורה לשמה לשם התורה כדי שתהיה בבחי׳ תורה שיהיה אור א״ס ב״ה שורה ומתגלה בה

For when the Torah is drawn down in this way, it is called "engaging in Torah lishmah (for its own sake)": for the sake of the Torah, so that it be at the level of Torah, that the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, rest and be revealed in it.

כי אורייתא מחכמה נפקת והרי הוא יתברך רם ונשא כו׳ וכולם בחכמה עשית עשיה גשמיות וכולא קמיה כלא וכו׳.

For "the Torah comes forth from Chochmah (wisdom)"; and behold, He, may He be blessed, is high and exalted, etc.; and "You made them all with Chochmah," [even] the physical [World of] Asiyah (Action); and "all before Him is as nothing," etc.

7 והנה המשכה זו להיות התלבשות אור א״ס ב״ה בחכמה הוא על ידי אתערותא דלתתא בתפלה דוקא אם ישים אליו לבו וכו׳ רוח אייתי רוח ואמשיך רוח.

Now, this drawing forth, that the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, be enclothed in Chochmah, is through an arousal from below in prayer specifically: "if he sets his heart to Him," etc.; "a spirit brings a spirit and draws forth a spirit."

וזהו לעשות את כל דברי התורה הזאת שישראל הם העושים את התורה (ועיין מ״ש בד״ה שיר השירים ובד״ה השמים כסאי ובד״ה תורה צוה לנו משה) וממשיך גילוי זה למטה על נפשו היא ההארה המלובשת בגוף.

And this is [the meaning of] "to do (la'asos) all the words of this Torah": for Israel are the ones who make (osim) the Torah (and see what is written in the discourse beginning "Song of Songs," and in the discourse beginning "The heavens are My throne," and in the discourse beginning "The Torah that Moshe commanded us"). And he draws this revelation downward upon his soul, that is, the radiance that is enclothed in the body.

וזהו שאמרו רז״ל [רבותינו זכרונם לברכה] א״ת [אל תקרי] בניך אלא בוניך שבונים את ההארה המלובשת בגוף להיות שורה ומתגלה בה המשכת יחוד אור א״ס ב״ה על ידי עסק התורה.

And this is what our Sages, of blessed memory, said: "Do not read 'your children' (banayich) but 'your builders' (bonayich)": for they build the radiance that is enclothed in the body, so that there rest and be revealed in it the drawing forth of the unity of the Infinite Light, blessed be He, through engaging in the Torah.

8 וזהו קומי לך פי׳ לך לעצמך דהיינו לבחי׳ הנשמה שלמעלה דהיינו להיות דביקות הנפש שלמטה בשרשה שלמעלה.

And this is [the meaning of] "Arise for yourself (kumi lach)": lach means "to yourself," that is, to the level of the soul above; that is, that there be a cleaving of the soul below to its root above.

ואזי תוכל להיות רעיתי להמשיך מזון התורה שאזי נקרא התורה מזון כמו מזון עד״מ הוא המחבר ומקשר חיות הנשמה להתפשט בתוך הגוף כמו הלחם אשר הוא אוכל שעליו יחיה האדם ויתקיים.

And then you can be "my beloved" (ra'ayasi), drawing down the food of the Torah; for then the Torah is called food, just as food, by way of analogy, is what joins and binds the life-force (chayus) of the soul so that it spreads within the body, like the bread that he eats, by which a person lives and endures.

וכך הנה כתיב לכו לחמו בלחמי שהתורה נקרא לחם ומזון שבה ועל ידה נמשך חיות מאור א״ס ב״ה והתלבשות אור א״ס ב״ה בחכמה עילאה רק אם ישים אליו לבו להיות קומי לך

So too it is written, "Come, eat of My bread": for the Torah is called bread and food, since in it and through it life-force is drawn from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, and [there is] the enclothing of the Infinite Light, blessed be He, in supernal Chochmah: but only if he sets his heart to Him, so as to be [in the state of] "Arise for yourself."

(ועמ"ש ע"פ אלה מסעי בנ"י [בני ישראל] בפי' ואלה מסעיהם למוצאיהם).

(And see what is written on the verse "These are the journeys of the children of Israel," in the explanation of "And these are their journeys according to their goings forth.")

והנה הקרי לך והכתיב לכי שאותיות הכתיב מרמזות על שרש ומקור הנפש שהוא בחי' כ"ף ויו"ד כלומר קומי לבחי' כ"ף ויו"ד שע"י זה תהיה רעיתי

Now, the keri (how it is read) is lach and the kesiv (how it is written) is lechi, for the letters of the written form allude to the root and source of the soul, which is the level of kaf and yud. That is to say, "Arise to the level of kaf and yud," for through this you will be "my beloved" (ra'ayasi)

(וכ"ף ויו"ד היינו ב' מקיפים יחידה וחיה שהם מקיפים על בחי' נר"ן [נפש רוח נשמה] שמלובשים בפנימיות האדם):

(and kaf and yud are the two encompassing levels (makifim), yechidah and chayah [the soul's two highest levels], which encompass the levels of nefesh, ruach and neshamah [the soul's three lower levels], which are enclothed in the inner dimension (pnimiyus) of the person).

9 ג וביאור ענין יפתי שהם המצות שנקראו לבושים יובן בהקדים ביאור לשון מצוה שנקרא כך על שם שהיא מצות המלך וצוויו ופקודתו אשר יצא דבר מלכות מלפניו ומחוייבים כל עמו לשמוע אליו.

3. And the explanation of "my fair one" (yafasi), which are the mitzvos, which are called garments, will be understood by first explaining the term mitzvah. It is so called because it is the command (mitzvas) of the king, his order and his charge, as "a royal word goes forth from before him," and all his people are obligated to obey him.

10 והנה בחינת מלכות היא בחינת לבוש. כמ"ש יביאו לבוש מלכות וכתיב ה' מלך גאות לבש וגו'

Now, the level of Malchus (sovereignty) is the level of a garment, as it is written, "Let them bring a royal garment," and it is written, "Havayah reigns; He is clothed in majesty, etc."

שעיקר בחינת מלוכה היא כמו לבוש עד"מ שהיא כיסוי עשוי לכסות בו את הגוף שלא יהי' [יהיה] בגילוי וכך היא בחי' מלכותו יתי'

For the essence of the level of kingship is like a garment, by way of analogy, which is a covering made to cover the body with, so that it not be revealed. And so is the level of His Malchus, may He be blessed.

כי הנה בגילוי אלהותו יתי לעתיד לבא כשיקוים ונגלה כבוד ה' וגו' כתיב כי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה

For behold, at the revelation of His G-dliness, may He be blessed, in the time to come, when "And the glory of Havayah shall be revealed, etc." is fulfilled, it is written, "For the heavens shall vanish like smoke, and the earth shall wear out like a garment":

שלא יהי' [יהיה] שמים וארץ גשמיים רק השמים החדשים וארץ החדשה אשר אני עושה אני דייקא (עמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בפי' אני)

that is, there will be no physical heavens and earth, but only "the new heavens and the new earth that I make": "I" specifically (see what is written at the end of the discourse beginning "Keep My Shabbos days," in the explanation of "I").

ומה שכהיום נראו שמים וארץ גשמיים הוא מבחינת עולם מלשון העלם והעלם זה הוא מבחי' מלכותו יתי'

And that today physical heavens and earth are seen is from the level of olam (world), from the word he'elem (concealment); and this concealment is from the level of His Malchus, may He be blessed.

שלפי שאין מלך בלא עם כו'. לכן העלים גילוי אלהותו יתי' שלא יהיה בבחי' גילוי ושיהיו נראים שמים וארץ גשמיים וכל הדרים כו' כדי שיהיה נקרא שמו ומלכותו כו'

For since "there is no king without a people," etc., therefore He concealed the revelation of His G-dliness, may He be blessed, so that it not be in a state of revelation, and so that physical heavens and earth, and all who dwell, etc., be seen, in order that His Name and His kingship be proclaimed, etc.

והגורם המשכת לבוש מלכות זה הן המצות שע"י מצות המלך שמקיימים למטה נמשך מלמעלה להיות לבוש מלכותו

And what brings about the drawing down of this royal garment is the mitzvos: through the commands (mitzvos) of the King that are fulfilled below, there is a drawing down from above, to become the garment of His kingship.

וזהו יפתי שעושה בחינת לבושים יפים וכמ"ש הוד והדר לבשת (ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר מענין ה' מלך גאות לבש כו' שבחי' מלכות נקרא לבוש ושההמשכה להיות מלך העולם הוא על ידי המצות כו'

And this is [the meaning of] **"my fair one" (yafasi), for she makes the level of beautiful garments, as it is written, "You have clothed Yourself in glory and splendor."** (And see what is written in the discourse beginning "Sound the shofar at the New Moon," on the subject of "Havayah reigns; He is clothed in majesty, etc.": that the level of Malchus is called a garment, and that the drawing forth so that [He] be "King of the world" (melech ha'olam) is through the mitzvos, etc.

וע' מזה בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע גבי עושי דברו כו' ועמ"ש בד"ה יביאו לבוש מלכות ובפ' תצוה סד"ה ועשית בגדי קדש

And see on this the discourse beginning "When Israel put 'we will do' before 'we will hear,'" concerning "who do His word," etc.; and see what is written in the discourse beginning "Let them bring a royal garment," and in Parshas Tetzaveh, at the end of the discourse beginning "And you shall make holy garments."

ועוד נתבאר מענין לבושי הנפש מהמצות בפסוק ואלה המשפטים גבי שש שנים יעבוד וסד"ה לא תהיה משכלה כו' את מספר ימיך אמלא ובפ' חיי שרה בד"ה להבין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים וכמה דוכתי).

And it is further explained, on the subject of the garments of the soul [that come] from the mitzvos, on the verse "And these are the ordinances," concerning "six years shall he serve"; and at the end of the discourse beginning "There shall be none that miscarries, etc.; the number of your days I will fill"; and in Parshas Chayei Sarah, in the discourse beginning "To understand what our Sages, of blessed memory, said: 'Better is one hour of teshuvah and good deeds'"; and in many places.)

אך להיות המשכת בחי' לבוש זה צריך להקדים גם כן בחי' קומי לך ולכי לכ"ף ויו"ד כנ"ל להיות בחי' אליך ה' נפשי אשא.

But for the drawing down of this level of garment, there must also first be the level of "Arise for yourself" and of lechi, to kaf and yud, as mentioned above: to be at the level of "To You, Havayah, I lift up my soul."

כי הנה כתיב אלביש שמים קדרות שמים אש ומים שהם המדות חסד דרועא ימינא כו' שמתלבשת במעשה המצות

For it is written, "I clothe the heavens with blackness." Shamayim (heavens) is esh and mayim (fire and water), which are the emotive attributes (middos): Chesed (kindness), "the right arm," etc., which is enclothed in the performance of the mitzvos.

ויש זה לעומת זה קדרות וחושך כמ"ש ואני בתוך כו' שמתלבשת ליתן חיות ושפע לקליפות וסטרא אחרא

And there is, "one opposite the other," blackness and darkness, as it is written, "And I was in the midst, etc.," which is enclothed so as to give life-force and abundance to the kelipos and the sitra achra (the other side),

שהם היפוך הקדושה שבקדושה כולם מקבלים עליהם עול מלכות שמים מה שאין כן בסטרא אחרא הוא פריקת עול שהחריבו בית המקדש

which are the opposite of holiness. For in holiness, all of them accept upon themselves the yoke of the kingdom of Heaven, whereas in the sitra achra there is casting off of the yoke; [it is they] who destroyed the Holy Temple.

(ועיין בזהר בפ' וישב) (דקפ"ב סע"א [סוף עמוד א]) **ובפ' אחרי** (ע"ה א') **ועוד בפ' ויגש** (דר"י סע"א [סוף עמוד א]) **שמות** (י"ח א') **חקת** (קפ"א ב'). **ואתחנן** (רס"ז א'). **האזינו** (רצ"ג סע"ב [סוף עמוד ב]).

(And see the Zohar, in Parshas Vayeshev) (folio 182, end of side a), and in Parshas Acharei (folio 75a), and further in Parshas Vayigash (folio 210, end of side a), Shemos (folio 18a), Chukas (folio 181b), Va'eschanan (folio 267a), Haazinu (folio 293, end of side b).

ועמ"ש בד"ה כי ההרים ימושו בענין אם ישראל עושין תשובה נגאלין כו' ואגודתו על ארץ כו' מה שאין כן כו' ע"ש

And see what is written in the discourse beginning "For the mountains may depart," on the subject of "If Israel do teshuvah, they are redeemed," etc., and "He founded His band upon the earth," etc., which is not so [otherwise], etc.; see there.

וז"ש [וזהו שכתוב] כאן שכדי להמשיך הלבוש על ידי המצות צריך להיות בתחלה בחינת קומי לך כו' דייקא.

And this is what is said here: that in order to draw down the garment through the mitzvos, there must first be the level of "Arise for yourself," etc., specifically.

והנה רוח אייתי רוח ואמשיך רוח אם ישים אליו לבו כו'. דהיינו כשיהיה קבלת עול מלכות שמים אזי יכול להמשיך

Now, "a spirit brings a spirit and draws forth a spirit" if "he sets his heart to Him," etc. That is, when there is acceptance of the yoke of the kingdom of Heaven (kabbalas ol), then he can draw [it] down;

מה שאין כן בפריקת עול אפילו אם מקיים כל המצות אינו ממשיך כלום (ועמ"ש על פסוק ועתה יגדל נא וע"פ אסרי לגפן בענין כבס ביין לבושו)

whereas with casting off the yoke, even if he fulfills all the mitzvos, he draws down nothing at all. (And see what is written on the verse "And now, I pray, let [it] be great," and on the verse "Binding to the vine," on the subject of "He washes his garment in wine.")

וזהו אשר קדשנו במצותיו וצונו שקדשנו בקדש העליון וצונו בהתחברות והתקשרות למצוה זו על נטילת ידים או להניח תפילין וכיוצא בהם שנתאחד עמהם בבחינת ביטול וקבלת עול והיינו על ידי קומי לך.

And this is [the meaning of] "Who has sanctified us with His commandments and commanded us": "who has sanctified us" with the supernal holiness, "and commanded us" (vetzivanu) with joining and binding to this mitzvah, of washing the hands or of putting on tefillin and the like, so that we become one with them in a state of self-nullification (bittul) and accepting the yoke; and this is through "Arise for yourself."

וזהו פי' הברכה שקודם המצוה ברוך שנמשך בחי' הוי' אלקינו היינו בחינת תורה היא בחינת אברים הפנימי' [הפנימיות / הפנימית]

And this is the meaning of the blessing that precedes a mitzvah: "Blessed" (baruch), that there be drawn down the level of "Havayah our G-d," that is, the level of Torah, which is the level of the inner organs.

ומלך העולם היינו בחי' מעשה המצות שהם לבושין ובחי' אברים החיצונים שע"י המצות נמשך לבוש להיות מלך העולם. והיינו ע"י אשר קדשנו וצונו כו':

And "King of the world" is the level of the performance of the mitzvos, which are garments, and the level of the outer limbs; for through the mitzvos a garment is drawn down, so that [He] be "King of the world." And this is through "who has sanctified us and commanded us," etc.

11 ד והנה כל הבחי' הללו נאמרו בזמן יציאת מצרים כשהיו ישראל בבחינת אחרי הוי' תלכו וכמ"ש לכתך אחרי במדבר שבבחינה זו נאמר קומי לך ולהיות רעיתי יפתי.

4. Now, all these levels were said at the time of the Exodus from Egypt, when Israel were at the level of "After Havayah you shall walk," as it is written, "your going after Me in the wilderness"; of this level it was said, "Arise for yourself," and to be "my beloved, my fair one."

אך בזמן שאין בה"מ [בית המקדש] קיים כתיב יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה

But at the time when the Holy Temple is not standing, it is written, "My dove, in the clefts of the rock, in the hidden place of the step."

שכשהיונה היא בחגוי סלע דהיינו בין חקיקת הסלעים אי אפשר לה לפרוש כנפים לעוף שהכנפים נאחזים ונלכדים שם

For when the dove is in the clefts of a rock, that is, between the hollows cut into the rocks, it is impossible for her to spread [her] wings to fly, for the wings are caught and trapped there.

כך בזמן הגלות הנה הכנפים הם האהבה והיראה דבלא רחימו ודחילו לא פרחא לעילא הן נאחזות ונלכדות בפח הגוף הגשמי שמתלבשות בו ונמשכות אחרי דאגת הפרנסה שהיא בחי' שעבוד מלכיות וגלות כו' עמ"ש בד"ה מים רבים כו' מי נח כו'

So too, in the time of exile: the wings are love and awe, for "without love and awe it does not fly upward"; they are caught and trapped in the snare of the physical body in which they are enclothed, and are drawn after the worry of making a living, which is the level of subjugation to the kingdoms, and exile, etc.; see what is written in the discourse beginning "Many waters, etc.," [on] "the waters of Noach, etc."

בסתר המדרגה פירוש שאין האהבה ויראה בהתגלות לבו רק בחינת אהבה טבעית לבד המסותרת ומלובשת בלבוש שק וכו' וכמ"ש במ"א.

"In the hidden place of the step" means that the love and awe are not revealed in his heart; there is only the level of natural love alone, which is hidden and clothed in a garment of sackcloth, etc., as is written elsewhere.

12 והעצה היעוצה לזה היא הראיני את מראיך וגו'. והענין כי כנס"י [כנסת ישראל] נקראת מראה בפסוק מראות אלקים במראה אליו אתודע והוא כי הנה ענין המראה עד"מ הוא שמראה הצורה המסתכלת בה לפי שהוא מצופה בציפוי הכסף הידוע

And the counsel given for this is "Show me your appearance (mar'ayich), etc." The matter is that the Congregation of Israel is called a mirror (mar'ah), in the verse "visions (mar'os) of G-d," "in a vision (mar'ah) I make Myself known to him." For the nature of a mirror, by way of analogy, is that it shows the form that looks into it, because it is coated with the well-known coating of silver;

ולכן היא מעכבת את הראיה מן העין הרואה שלא יראה מעבר לעבר כמו בזכוכית פשוטה רק מהפכת וחוזרת הראיה אל הרואה שרואה חזרת הראיה אליו.

and therefore it holds back the sight from the seeing eye, so that it does not see through from side to side as with plain glass; rather, it turns back and returns the sight to the one seeing, so that he sees the return of the sight to himself.

13 וזהו דוקא כשהיא מצופה ומכוסה בכיסוי וציפוי דק וקלוש כמו הכסף אבל כשהיא מכוסה בכיסוי עב וחשך לא יראה בה כלום ומעכבת את הראיה לגמרי כך נקרא כנסת ישראל בחינת מראה

And this is specifically when it is coated and covered with a thin and fine covering and coating, like the silver; but when it is covered with a thick and dark covering, nothing at all will be seen in it, and it blocks the sight entirely. So too the Congregation of Israel is called the level of a mirror.

כי הירידה והתלבשות הנשמה בגוף לצורך עליה היא לחזור ממטה למעלה להתכלל באור ה' ולדבקה בו יתברך על ידי ירידה זו כמשל אור השמש כשנופל על הארץ מכה בכח וחוזר ועולה ממטה למעלה (ולכן אויר התחתון חם ביותר) כידוע.

For the descent and enclothing of the soul in the body is for the sake of an ascent: to return from below to above, to be included in the light of G-d and to cleave to Him, may He be blessed, through this descent. As in the analogy of the light of the sun: when it falls upon the earth it strikes with force, and returns and rises from below to above (and therefore the lower air is the hottest), as is known.

אך היינו כשאין הנשמה מלובשת בגוף כל כך אלא בצרכי עולם הזה המותרים שבנוגה

But this is when the soul is not enclothed in the body so much, but only in the permitted needs of this world, which are of nogah [the glowing husk];

אבל אם נטמאה וירדה השלשה קליפות הטמאות לגמרי הרי היא אסורה וקשורה בהם ואינה יכולה לעלות וצריכה לתשובה לעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות כו׳.

but if it has become defiled and has descended into the three kelipos that are entirely impure, it is bound and tied up in them and cannot rise, and it needs teshuvah (return), to arouse great compassion over the descent of a spark of G-dliness, etc.

14 וזהו יונתי בחגוי הסלע שהיא אחוזה וקשורה בחריצי הסלעים ואינה יכולה לעורר את האהבה והיראה לעלות.

And this is [the meaning of] "My dove, in the clefts of the rock": she is held and bound in the crevices of the rocks, and cannot arouse the love and the awe to rise.

זאת העצה הראיני את מראיך שיזכור וישים אל לבו איך שהוא אינו אלא בבחינת מראה שירד רק לצורך עליה וחזרה.

This is the counsel: "Show me your appearance": that he remember and take to heart how he is nothing but the level of a mirror, which descended only for the sake of ascent and return.

15 ועל ידי זה יעורר רחמים רבים על ירידת ניצוץ אלהות שבנפשו שירדה מאיגרא רמה כו׳.

And through this he will arouse great compassion over the descent of the spark of G-dliness in his soul, which descended "from a high roof," etc.

ויצעק אל ה׳ בצר לו ועל ידי זה נמשך מלמעלה למטה בחי׳ קולך ערב ומראיך נאוה קול הוא ענין המשכת התורה יהיה בבחינת עריבות ומתיקות יותר

And he will cry out to G-d in his distress; and through this there is drawn from above to below the level of "your voice is sweet and your appearance is comely." "Voice" is the matter of drawing down the Torah: it will be in a state of greater pleasantness and sweetness,

כי במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורים אין יכולים לעמוד דמשכין ליה בחילא יתיר וכו׳.

for "in the place where ba'alei teshuvah [those who return] stand, perfect tzaddikim [righteous ones] cannot stand," for "they draw it with greater strength," etc.

ומראיך נאוה בחינת מצות שהן יפת י תהיינה בבחינת נאוה יותר כמאמר תשובה ומעשים טובים שעל ידי התשובה יהי' [יהיה] המעשים טובים שיהיו מאירים כמו שכתוב את האור כי טוב וגו'

And "your appearance is comely" is the level of the mitzvos, which are "my fair one" (yafasi): they will be at the level of "comely" all the more, as in the saying "teshuvah and good deeds": through teshuvah the deeds will be good, so that they shine, as it is written, "the light, that it was good, etc."

(ועי' [ועיין] מענין יונתי בחגוי הסלע בזהר בפרשה לך לך) (דפי"ד ע"ב) ובפ' אחרי (דס"א ע"א).

(And see on the subject of "My dove, in the clefts of the rock" in the Zohar, in the portion of Lech Lecha) (folio 84b), and in Parshas Acharei (folio 61a).

וההפרש שבין בחינת הראיני את מראיך שהוא בחי' אור חוזר לבחי' קומי לך שהוא גם כן העלאה ממטה למעלה להיות דביקת הנפש בשרשה שלמעלה

And as for the difference between the level of "Show me your appearance," which is the level of returning light (or chozer), and the level of "Arise for yourself," which is also an ascent from below to above, so that the soul cleave to its root above:

אפשר דהיינו כי קומי לך היינו כסדר המדרגות ממטה למעלה והיא מדרגת הצדיקים ההולכים לפני ה' ממדרגה למדרגה.

it may be this: that "Arise for yourself" is in the order of the levels (madregos), from below to above, and this is the rank of the tzaddikim, who go before G-d from level to level.

אבל כשכנסת ישראל היא בסתר המדרגה אזי ההעלאה היא בבחינת ויצעקו אל ה' בצר להם

But when the Congregation of Israel is "in the hidden place of the step (madregah)," then the ascent is at the level of "They cried out to Havayah in their distress,"

שהוא בחינת תשובה בחילא יתיר וכנודע דתשובה אינו דוקא על עבירות אלא על הריחוק כו'

which is the level of teshuvah, "with greater strength." And as is known, teshuvah is not necessarily for transgressions, but for the distance, etc.

ועמ"ש בד"ה שובה ישראל והנה יעקב אמר כסדר המדרגות כו' והנה סדר התשובה הוא שלא כסדר השתלשלות המדרגות כו' ע"ש

And see what is written in the discourse beginning "Return, O Israel": "Now, Yaakov said according to the order of the levels, etc.," and "Now, the order of teshuvah is not in the order of the chain of descent (hishtalshelus) of the levels, etc."; see there.

ועמ״ש בד״ה אלה מסעי ממשל מרוצת המים כשיש דף המונע ומעכב מרוצתם והם בכחם בוקעים ועוברים על דבר המונעם אזי תגדל מרוצתם ביתר שאת ויתר עז כו׳

And see what is written in the discourse beginning “These are the journeys,” from the analogy of the rushing of water: when there is a board that blocks and holds back their rush, and they, with their force, break through and pass over the thing that blocks them, then their rush grows greater, with “excess of dignity and excess of power,” etc.

ועד״ז יובן ענין הראיני את מראיך כו׳ ועמ״ש בד״ה וישב יעקב בפי׳ ובקשתם משם כו׳

And in the same way the matter of “Show me your appearance,” etc., will be understood. And see what is written in the discourse beginning “And Yaakov settled,” in the explanation of “And from there you will seek,” etc.

ועמ״ש עוד מענין שנק׳ כנס״י [כנסת ישראל] מראה בפ׳ בראשית ע״פ אעשה לו עזר כנגדו ובפ׳ מקץ בד״ה ת״ר [תנו רבנן] מצות נר חנוכה יום ראשון כו׳ גבי ענין מראות הצובאות:

And see what is written further on the subject of the Congregation of Israel being called a mirror, in Parshas Bereishis, on the verse “I will make him a helper opposite him,” and in Parshas Miketz, in the discourse beginning “Our Rabbis taught: the mitzvah of the Chanukah lamp, on the first day, etc.,” concerning “the mirrors of the women who assembled.”

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likkutei-torah/shir-hashirim/15/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok